

Posudek bakalářské práce Markéty Skolilové *Ženský element v díle Boženy Němcové a Karoliny Světlé*

Bakalářská práce Markéty Skolilové se věnuje několika populárním kratším pózám Boženy Němcové *Karle, Divé Báře* a *Pohorské vesnici* a stejně populárním románům Karoliny Světlé *Kříž u potoka, Frantina, Vesnický román*. Název bakalářské práce je dostatečně flexibilní, že umožnil poměrně široký, byť trochu povrchní pohled na problematiku. Cílem práce bylo tedy zachytit některé rysy, které souvisí se změnami pojmání žen v polovině 19. století a zachytit umělecké intervence Němcové a Světlé do toho procesu, pochopit smysl jejich konání. Práce se také soustředí na jejich vzájemný vztah, který svým způsobem symptomaticky ilustruje českojazyčné národní emancipační hnutí. Cíl a účel práce jsou zřetelné, ale mohly by být vyjeveny pregnantněji.

Úvodní část jen načrtává dějiny emancipačního hnutí a jeho důvody. Tato část není z hlediska směřování a cíle práce v takové šíři nutná, vlastně jen opakuje je základní obecně známé skutečnosti. Další části jsou již více konkrétní, argumentace je poměrně přijatelná, byť zůstává na povrchu. Rozhodně nevyčerpává však celou relevantní problematiku spjatou s tématem. Texty obou spisovatelek se studentka se pokusila ve stručnosti svým výkladem propojit. Do srovnání zahrnuje vzájemné komplikované osobní vztahy, které nepřestávají vzrušovat. Tyto se k jejich literárnímu a myšlenkovému světu sice vztahují, ale mnohem komplikovaněji, než je z práce vidět, vyžadovaly by pochopení různých typů ženství, různých norem a také prohloubení právě myšlenkových inspirací obou protagonistek studentčina příběhu, byť plné zaznamenání by značně překročilo rámec této bakalářské práce. Pokud se již uvádí myšlenkové inspirace např. Bernarda Bolzana, jsou vlastně izolované. V bakalářské práci pak není dost jasné, proč studentka představuje některé kontexty a jiné ne. Na druhou stranu dobře, byť stručně, zachycuje situaci tehdejšího ženského tisku.

Svůj přístup k textům a k historickému kontextu studentka popisuje poněkud vágně. Spíše jde o literárně historickou práci, která nepříliš zřetelně analyzuje zvolené texty. Studentka se seznámila se základní odbornou literaturou a argumentací, kterou nabízí. Vlastní pohled ji nijak nepřesahuje, studentka ale dokáže literaturu využít. K danému tématu by bylo vhodné ještě doplnit některé výrazné práce věnované právě ženskému elementu v pracích obou sledovaných autorek, které by ještě napomohly posunout interpretaci a doplnily by některé historické a teoretické aspekty. Nejvíce mi chyběly práce Jaromíra Loužila, které by vysvětlily některé názory na manželství Němcové, k nimž se studentka ve svých analýzách beletrie vztahuje. Potenciál feministické literární historie, nebo genderové optiky obecně, je využit jen málo. Někdy studentka přejímá nekriticky problematické argumenty a nijak je nerozvíjí.

Práce je zřetelně strukturována, je dobře vystavěna a neprojevuje nedostatky gramatické ani pravopisné. Práci poněkud ubližuje větší množství hodnotících přídavných jmen a expresivních sloves, které práci mají zdánlivě ztraktivnit, ale většinou jde o skoro až novinářská klišé a banality. Často nemají příliš souvislostí s vlastní prací. (Uvedme několik příkladů: „Osobnost Boženy Němcové rovněž charakterizuje její role oddané matky čtyř dětí, kterým dopřávala bezmezná láska.“, „Podobně jako Němcová, která z nespokojeného manželství prchala do

náruče jiných mužů, i Světlá navázala kontakt s jiným mužem, a to právě s Janem Nerudou.“) Je to škoda, neboť jinak je studentka schopna dobře formulovat, práce je kultivovaná. V analýzách se někdy jen povrchově parafrázuje. Textové analýzy proto tak, jak jsou provedeny, nepomáhají pochopit cíle, které studentka zvolila.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji mezi velmi dobře a dobře, podle obhajoby.

Otázky k obhajobě: 1. Jaké postupy obou spisovatelek jsou klíčové pro to, aby se čtenářská pozornost spíše koncentrovala na hrdinky a nikoliv hrdiny. 2. Jakou roli mají v textech detaily, např. jak se popisuje oblečení právě z hlediska tématu bakalářské práce.

Libuše Heczková

22. 8. 2022